

Aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren

Voorwaarden van verzekering nr. AP 12

Afrikaweg 2
Postbus 3012, 2700 KV Zoetermeer

sinds 1850

Algemene voorwaarden

Artikel 1 Algemene bepalingen

1. De grondslag van de verzekering wordt gevormd door de bij de aanvraag en/of een verzoek tot wijziging verstrekte gegevens.
2. De in het polisblad vermelde aanduiding van de verzekerde hoedanigheid wordt aangemerkt als door de verzekeringnemer te zijn verstrekt.
3. De bij de aanvraag van de verzekering verstrekte persoonsgegevens en de eventueel nader over te leggen persoonsgegevens worden door de maatschappij verwerkt ten behoeve van het aangaan en uitvoeren van overeenkomsten, het beheren van daaruit voortvloeiende relaties, het tegengaan van fraude, het uitvoeren van statistische analyse, het voldoen aan wettelijke verplichtingen en het uitvoeren van marketingactiviteiten. Op deze verwerking van persoonsgegevens is de gedragscode 'Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen' van toepassing (zie www.verzekeraars.nl). Voor het beheersen van risico's en het tegengaan van fraude kan de maatschappij persoonsgegevens bij de Stichting CIS te Zeist raadplegen. Het privacyreglement van de Stichting CIS is hierop van toepassing (zie www.stichtingcis.nl).
4. Op de verzekeringsovereenkomst is Nederlands recht van toepassing.
5. Deze polisvoorwaarden zijn uitsluitend in het Nederlands beschikbaar. Alle communicatie vanuit de maatschappij voorafgaand aan de verzekeringsovereenkomst of tijdens de looptijd van de verzekering vindt in het Nederlands plaats.

Artikel 2 Begripsomschrijvingen

1. Onder verzekeringnemer wordt verstaan degene met wie deze verzekering is aangegaan en die in het polisblad als zodanig wordt aangeduid.
2. Indien blijkens het polisblad de aansprakelijkheid in gezinsverband is verzekerd, worden onder verzekerden verstaan:
  - a. de verzekeringnemer;
  - b. de echtgeno(o)t(e) van de verzekeringnemer;
  - c. de met de verzekeringnemer in gezinsverband samenwonende personen; alsmede:
  - d. hun minderjarige kinderen, waaronder pleeg- en stiefkinderen;
  - e. hun meerderjarige, ongehuwde kinderen, waaronder pleeg- en stiefkinderen, die bij hen inwonen of voor studie uitwonend zijn;
  - f. hun grootouders, ouders, schoonouders, ongehuwde bloed- en aanverwanten, die bij hen inwonen;
  - g. hun logés, voor zover hun aansprakelijkheid niet wordt gedekt door een andere verzekering dan wel door een andere verzekering gedekt zou worden als deze verzekering niet zou bestaan;
  - h. hun huispersoneel, voor zover hun aansprakelijkheid verband houdt met werkzaamheden ten behoeve van een verzekerde.
3. Indien blijkens het polisblad de aansprakelijkheid van een alleenstaande is verzekerd, worden onder verzekerden uitsluitend de in lid 2 a, g en h genoemde personen verstaan.
4. Onder maatschappij wordt verstaan Klaverblad Onderlinge Verzekeringsmaatschappij U.A., gevestigd aan de Afrikaweg 2, 2713 AW Zoetermeer, Postbus 3012, 2700 KV Zoetermeer, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 27016035 en in het register financieel dienstverleners van de AFM onder vergunningnummer 12000486.
5. Onder premie worden tevens verstaan de telkens bij elke premie verschuldigde kosten

- en assurantiebelasting.
6. Onder premieervaldag worden verstaan de ingangsdatum van de verzekering en de data waarop telkens de premie dient te worden betaald, zoals aangegeven in het polisblad.
7. Onder personenschade wordt verstaan schade ontstaan door letsel of aantasting van de gezondheid van personen, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.
8. Onder zaakschade wordt verstaan schade ontstaan door beschadiging, vernietiging of verlies van zaken, met inbegrip van de daaruit voortvloeiende schade.
9. Onder een fiets met trapondersteuning worden verstaan alle fietsen die zijn voorzien van een elektrische hulpmotor met een nominaal continu vermogen van maximaal 0,25 kW en waarvan de aandrijfkraft geleidelijk vermindert en ten slotte wordt onderbroken wanneer het voertuig een snelheid van 25 km/h bereikt, of eerder, indien de bestuurder ophoudt met trappen.
10. Onder gebeurtenis wordt verstaan een feitelijk voorval waardoor personenschade of zaakschade ontstaat. Een reeks van met elkaar verband houdende voorvallen wordt als één gebeurtenis beschouwd, die geacht wordt te hebben plaatsgevonden op het moment van het eerste voorval uit de reeks.
11. Onder omstandigheid wordt verstaan een situatie, die gedurende enige tijd bestaat of bestaan heeft en waardoor schade ontstaat of, naar redelijkerwijs te verwachten is, zal ontstaan.

Artikel 3 Omvang van de dekking

1. Verzekerd is de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de verzekerden als particulier. De aansprakelijkheid verband houdende met het uitoefenen van een (neven)bedrijf of (neven)beroep of het verrichten van betaalde handenarbeid is niet gedekt.
2. De in lid 1 genoemde beperkingen van de verzekerde hoedanigheid gelden niet voor:
  - a. het huispersoneel als bedoeld in artikel 2 lid 2 h;
  - b. de in artikel 2 lid 2 d en e genoemde kinderen, indien zij tijdens vakantie, vrije tijd of studie werkzaamheden voor anderen dan een verzekerde verrichten, al dan niet tegen betaling. De aansprakelijkheid van de kinderen is in dit geval slechts verzekerd voor zover deze niet wordt gedekt door een andere verzekering, dan wel door een andere verzekering gedekt zou worden als deze verzekering niet zou bestaan. Aanspraken van de werkgever of diens rechtverkrigenden of nagelaten betrekkingen zijn niet gedekt.
3. Verzekerd is uitsluitend de aansprakelijkheid van de verzekerden voor personenschade en zaakschade ontstaan of veroorzaakt tijdens de verzekeringsduur en wel voor alle verzekerden tezamen tot ten hoogste het in het polisblad genoemde verzekerde bedrag per gebeurtenis. De verzekering biedt geen dekking voor schade die voortvloeit uit een gebeurtenis of omstandigheid die zich heeft voorgedaan voor het moment waarop voorlopige dekking is verleend dan wel, indien geen voorlopige dekking is verleend, voor de dag waarop de aanvraag of het verzoek tot wijziging van de verzekering door de maatschappij is ontvangen.
4. Als door een handelen of nalaten van een verzekerde personenschade of zaakschade ontstaat waarvoor hij niet of niet volledig aansprakelijk is wegens de omstandigheid dat hij dit deed bij het belangeloos verlenen van hulp of bijstand, zal de maatschappij zich tegenover de verzekerde niet op deze omstandigheid beroepen en de schade afwikkelen alsof de verzekerde wel of wel volledig aansprakelijk is. In dit geval biedt de verzekering uitsluitend dekking indien en voor zover er geen andere verzekering bestaat waaronder de schade gedekt is of gedekt zou zijn indien deze verzekering niet zou hebben bestaan en er geen voorziening bestaat waardoor de schade betaald wordt of betaald zou worden indien deze verzekering niet zou hebben bestaan.

Schadevergoeding wordt uitsluitend verleend aan of ten behoeve van een benadeelde die een rechtstreeks bij de gebeurtenis betrokken natuurlijke persoon is of diens nagelaten betrekkingen. Niet gedekt is schade die ontstaan is in het kader van het uitoefenen van een (neven)bedrijf of (neven)beroep of het verrichten van betaalde handenaarbeid door ofwel de verzekerde ofwel de benadeelde.

5. Indien een overheid wegens een onder de verzekering gedekte schade het stellen van geldelijke zekerheid verlangt ter waarborging van de rechten van benadeelden, zal de maatschappij het verlangde bedrag voorschieten tot ten hoogste 10% van het verzekerde bedrag. De verzekerde is verplicht de maatschappij te machtigen over de zekerheid te beschikken zodra deze wordt vrijgegeven en bovendien alle medewerking te verlenen om terugbetaling te verkrijgen.
6. Zo nodig boven het verzekerde bedrag worden vergoed:
  - a. de kosten van het goedvinden of op verlangen van de maatschappij gevoerde procedures en in haar opdracht verleende rechtsbijstand;
  - b. de wettelijke rente over het door de verzekering gedekte gedeelte van de hoofdsom.

Artikel 4 Speciale dekkingen

1. De aansprakelijkheid van een verzekerde ten opzichte van een andere verzekerde is uitsluitend gedekt:

- a. voor zover het betreft de aansprakelijkheid jegens huispersoneel voor personenschade en zaakschade ten gevolge van een bedrijfsongeval;
- b. in andere gevallen alleen voor zover het personenschade betreft en voor zover deze andere verzekerde ter zake van de gebeurtenis geen aanspraken uit anderen hoofde heeft.

In andere dan de bij a en b genoemde gevallen is de aansprakelijkheid van een verzekerde ten opzichte van een andere verzekerde niet gedekt.

2. Indien uit het polisblad blijkt dat de aansprakelijkheid van een alleenstaande is verzekerd, is de aansprakelijkheid van een verzekerde ten opzichte van de met hem samenwonende partner uitsluitend gedekt voor zover het personenschade betreft en voor zover deze partner ter zake van de gebeurtenis geen aanspraken uit anderen hoofde heeft. In andere gevallen is de aansprakelijkheid van een verzekerde ten opzichte van zijn partner niet gedekt.

3. Met betrekking tot het bezit of gebruik van onroerende zaken is gedekt:

- a. de aansprakelijkheid van de verzekeringnemer of een van de met hem in gezinsverband samenwonende verzekerden:
  1. als bezitter van het door hem zelf bewoonde pand, met daarbij behorende gebouwen, ook indien een deel daarvan wordt verhuurd;
  2. als bezitter van een woning die hij op het moment van de gebeurtenis niet meer bewoont maar die hij ten hoogste een jaar daarvoor wel bewoond heeft;
  3. als bezitter van een woning die hij op het moment van de gebeurtenis niet langer dan een jaar in bezit heeft en nog niet bewoont maar wel voornemens is te gaan bewonen;
  4. als bezitter van een in Europa gelegen tweede woning, recreatiewoning, stacaravan of huisje op een volkstuincomplex, mits niet uitsluitend dienend tot verhuur aan derden;
- b. de aansprakelijkheid van een verzekerde voor schade aan een door hem gebruikt vakantieverblijf en de daartoe behorende inboedel door brand of door water dat als gevolg van een plotselinge onzekere gebeurtenis is gestroomd uit in dat verblijf aanwezige leidingen of daarop aangesloten installaties en toestellen;
- c. de aansprakelijkheid van een verzekerde voor personenschade en zaakschade veroorzaakt door een antenne, ook voor schade aan het door hem gehuurde en bewoonde pand.

Overige gevallen van aansprakelijkheid voor schade door onroerende zaken, waaronder onroerende zaken in aanbouw of exploitatie, zijn niet gedekt.

Voor het bepaalde in dit lid wordt als onroerende zaak tevens beschouwd een woonboot.

4. a. Met betrekking tot personenschade en zaakschade, veroorzaakt met of door een motorrijtuig is, uitsluitend voor zover geen enkele andere verzekering dekking biedt of zou bieden indien deze verzekering niet zou bestaan, gedekt:
    1. de aansprakelijkheid van een verzekerde als passagier van een motorrijtuig;
    2. de aansprakelijkheid van een van de in artikel 2 lid 2 a, b en c genoemde verzekerden voor schade veroorzaakt door huispersoneel met of door een motorrijtuig waarvan geen andere verzekerde dan het huispersoneel houder of bezitter is;
    3. de aansprakelijkheid van een verzekerde voor schade veroorzaakt met of door motorisch voortbewogen maaimachines, speelgoed en dergelijke gebruiksvoorwerpen die niet sneller kunnen rijden dan 10 km per uur, dan wel met of door een op afstand bedienbare modelauto;
    4. de aansprakelijkheid van een verzekerde voor schade veroorzaakt met of door een fiets met trapondersteuning.
  - b. De verzekering dekt de aansprakelijkheid van een verzekerde voor personenschade en zaakschade, met of door een motorrijtuig veroorzaakt tijdens joy-riding*, mits de veroorzaker jonger is dan 18 jaar.

In geval van joyriding zonder geweldpleging geldt deze dekking alleen als voor het motorrijtuig geen aansprakelijkheidsverzekering van kracht is.

Onder deze dekking valt, bij joyriding met of zonder geweldpleging, ook de aansprakelijkheid voor schade aan het motorrijtuig zelf, tot maximaal € 7.500,- per gebeurtenis.
  - c. Van de verzekering is uitgesloten de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt met of door een motorrijtuig in alle andere, niet bij a of b genoemde gevallen, waaronder schade veroorzaakt na diefstal of verduistering van het motorrijtuig.
5. Met betrekking tot personenschade en zaakschade, veroorzaakt met of door een vaartuig is, uitsluitend voor zover geen enkele andere verzekering dekking biedt of zou bieden indien deze verzekering niet zou bestaan, gedekt:

- a. de aansprakelijkheid van een verzekerde als passagier van een vaartuig;
  - b. de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt met of door een roeiboort, kano, zeilplank, op afstand bedienbare modelboot of een zeilboot met een zeiloppervlak van niet meer dan 16 m², tenzij het vaartuig is uitgerust met een (buitenboord) motor met een vermogen van meer dan 3 kw (ongeveer 4 pk).

Van de verzekering is uitgesloten de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt met of door een vaartuig in alle andere, niet bij a of b genoemde gevallen.
6. Met betrekking tot personenschade en zaakschade, veroorzaakt met of door een luchtvaartuig is, uitsluitend voor zover geen enkele andere verzekering dekking biedt of zou bieden indien deze verzekering niet zou bestaan, gedekt:
    - a. de aansprakelijkheid van een verzekerde als passagier van een luchtvaartuig;
    - b. de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt met of door een ballon met in geheel gevulde toestand een diameter van niet meer dan 1 meter, een modelvliegtuig waarvan het gewicht niet meer dan 25 kg bedraagt of een kabelvlieger met een oppervlakte van niet meer dan 1,5 m²;
    - c. de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt door deltavliegen, parasailing, parachutespringen of kitesurfen.

Van de verzekering is uitgesloten de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt met of door een luchtvaartuig in alle andere, niet bij a, b of c genoemde gevallen.

Artikel 5 Uitsluitingen en beperkingen

1. a. Van de verzekering is uitgesloten de aansprakelijkheid van een verzekerde:
    - voor schade veroorzaakt door en/of voortvloeiende uit opzettelijk handelen*;
    - voor schade veroorzaakt door en/of voortvloeiende uit opzettelijk handelen*, gepleegd in groepsverband, ook indien niet de verzekerde zelf zodanig heeft gehandeld.
  - b. Indien het opzettelijk handelen plaatsvindt onder de omstandigheid dat de verzekerde of (een of meer leden van) de groep waartoe de verzekerde behoort zodanig onder invloed is van alcohol of andere stoffen dat hij niet in staat is zijn wil te bepalen, blijven de onder a genoemde uitsluitingen onverkort van kracht.
  - c. De onder a genoemde uitsluitingen gelden niet ten aanzien van de aansprakelijkheid van kinderen jonger dan 14 jaar.
2. a. Van de verzekering is uitgesloten de aansprakelijkheid van een verzekerde:
    - voor schade veroorzaakt door en/of voortvloeiende uit seksuele of seksueel getinte gedragingen van welke aard dan ook;
    - voor schade veroorzaakt door en/of voortvloeiende uit seksuele of seksueel getinte gedragingen van welke aard dan ook, gepleegd in groepsverband, ook indien niet de verzekerde zelf zich zodanig heeft gedragen.
  - b. Indien de onder a bedoelde gedragingen plaatsvinden onder de omstandigheid dat de verzekerde of (een of meer leden van) de groep waartoe de verzekerde behoort zodanig onder invloed van alcohol of andere stoffen verkeert dat hij niet in staat is zijn wil te bepalen, blijven deze uitsluitingen onverkort van kracht.
3. Van de verzekering is uitgesloten de aansprakelijkheid voor schade door atoomkernreacties* of molest*.
  4. a. Behoudens het bepaalde in artikel 4 lid 3 b, 3 c en 4 b is van de verzekering uitgesloten de aansprakelijkheid voor schade aan zaken die een verzekerde of iemand of namens hem onder zich heeft:
    - uit hoofde van een huur-, huurkoop-, lease-, pacht-, pandovereenkomst of vruchtgebruik (waaronder het recht van gebruik en bewoning);
    - uit hoofde van de uitoefening van een (neven)bedrijf of (neven)beroep, het verrichten van handenaarbeid anders dan bij wijze van vriendendienst of het vervullen van de militaire of burgerlijke dienstplicht;
    - indien het een motorrijtuig, (sta)caravan, vouwwagen, motor- of zeilvaartuig (waaronder een zeilplank) of luchtvaartuig betreft;
    - indien hij de zaak onrechtmatig onder zich heeft.
  - b. In andere dan de bij a genoemde gevallen is de aansprakelijkheid voor schade aan zaken die een verzekerde of iemand namens hem onder zich heeft gedekt tot ten hoogste € 12.500,- per gebeurtenis.
  - c. De bij a en b genoemde uitsluitingen en beperkingen zijn niet van toepassing op een verzekerde die jonger is dan 14 jaar, tenzij een verzekerde van 14 jaar of ouder de zaak eveneens onder zich heeft.
5. Van de verzekering is uitgesloten de aansprakelijkheid van een verzekerde die geen woonplaats in Nederland heeft. Hiervan is in elk geval sprake indien:
    - a. de verzekerde gedurende 6 maanden voor de gebeurtenis geen woonplaats in Nederland gehad heeft;
    - b. de verzekerde Nederland meer dan 30 dagen voor de gebeurtenis verlaten heeft voor een periode die naar de verwachting op het moment van vertrek langer dan 6 maanden zou gaan duren.

Deze uitsluiting geldt niet voor de in artikel 2 lid 2 g genoemde verzekerden.
  6. Van de verzekering is uitgesloten de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt:
    - a. met of door een vuurwapen tijdens de jacht;
    - b. in verband met het bezit en/of het gebruik van wapens als bedoeld in de wet Wapens en Munitie waarvoor de verzekerde geen vergunning heeft.

Artikel 6 Verplichtingen bij schade

1. Zodra een verzekerde kennis draagt van een gebeurtenis die voor de maatschappij tot een verplichting tot uitkering kan leiden, is hij verplicht:
  - a. onmiddellijk alle maatregelen te nemen teneinde het ontstaan van schade te voorkomen of het uitbreiden van schade te beperken;
  - b. zo spoedig mogelijk de gebeurtenis aan de maatschappij te melden;
  - c. zich te onthouden van het erkennen van aansprakelijkheid;
  - d. zo spoedig mogelijk alle gegevens en bescheiden aan de maatschappij te verstrekken;

* Zie nadere omschrijvingen.

- e. desgevraagd een schriftelijke en door hemzelf ondertekende verklaring omtrent de oorzaak, toedracht en omvang van de schade aan de maatschappij te overleggen;
  - f. zijn volle medewerking aan de schaderegeling te verlenen en alles na te laten wat de belangen van de maatschappij zou kunnen schaden.
2. De door de verzekerde verstrekte opgaven, mondeling dan wel schriftelijk, zullen mede dienen tot de vaststelling van het recht op uitkering en van de omvang van de schade.
  3. De verzekering geeft geen dekking indien de verzekerde een van de in lid 1 genoemde verplichtingen niet is nagekomen en daardoor de belangen van de maatschappij heeft geschaad.
  4. Elk recht op uitkering vervalt indien de verzekerde bij schade opzettelijk onjuiste gegevens verstrekt.
  5. In elk geval verjaart een vordering tot het doen van een uitkering indien de aanmelding niet plaatsvindt binnen 3 jaar na het moment waarop de verzekerde kennis kreeg of had kunnen krijgen van de gebeurtenis die voor de maatschappij tot een verplichting tot uitkering kan leiden.

Artikel 7 **Schaderegeling**

1. De maatschappij heeft het recht benadeelden rechtstreeks schadeloos te stellen, hun vorderingen te erkennen of af te wijzen of een minnelijke regeling met hen te treffen. De verzekerden zijn verplicht zich hiervan te onthouden.
2. De maatschappij is gerechtigd een verzekerde tegen wie een strafvervolgning wordt ingesteld door haar raadsman te doen bijstaan. De verzekerde is verplicht hieraan zijn medewerking te verlenen.
3. Een verzekerde die door een benadeelde in rechte wordt aangesproken tot vergoeding van schade, is verplicht de feitelijke leiding van het proces over te laten aan de maatschappij en de door deze aangewezen raadsman alle benodigde volmachten te verlenen. Uitsluitend de maatschappij beslist of tegen een burgerlijk vonnis hoger beroep of cassatie zal worden ingesteld.
4. Bestaat de schadevergoeding uit periodieke uitkeringen en is de gekapitaliseerde waarde van deze uitkeringen samen met andere uitkeringen hoger dan het verzekerde bedrag, dan wordt de duur of de hoogte van deze uitkering naar evenredigheid herleid.

Artikel 8 **Premiebetaling en -restitutie**

1. De premie moet vooruit betaald worden en moet uiterlijk op de premievervaldag zijn voldaan. Indien de premie niet tijdig wordt betaald, heeft de maatschappij het recht de dekking te schorsen of te beëindigen door kennisgeving hiervan aan de verzekeringnemer. Indien de maatschappij van dit recht gebruikmaakt, bestaat er geen recht op uitkering ten aanzien van daarna plaatsvindende gebeurtenissen. De dekking vervalt niet eerder dan is toegelaten door de toepasselijke wet- en regelgeving.
2. De verzekeringnemer dient de premie alsnog te betalen, de dekking begint weer na de dag waarop het verschuldigde door de maatschappij is ontvangen.
3. Gedurende de periode waarin de dekking niet van kracht is, heeft de maatschappij het recht de verzekering zonder inachtneming van een opzegtermijn op een door haar te bepalen tijdstip te beëindigen.
4. Bij tussentijdse beëindiging van de verzekering betaalt de maatschappij de premie over de termijn waarin de verzekering niet meer van kracht is, onder aftrek van kosten, aan de verzekeringnemer terug, tenzij de beëindiging plaatsvindt na opzegging door de maatschappij wegens opzet haar te misleiden.

Artikel 9 **Wijziging van premie en/of voorwaarden**

De maatschappij heeft het recht de premie en/of voorwaarden van bepaalde groepen verzekeringen en bloc te wijzigen. Behoort deze verzekering tot die groep, dan is de maatschappij gerechtigd de premie en/of voorwaarden van deze verzekering overeenkomstig die wijziging aan te passen en wel op een door de maatschappij te bepalen datum. De verzekeringnemer wordt van de wijziging in kennis gesteld en wordt geacht hiermee te hebben ingestemd tenzij hij binnen 30 dagen na deze datum schriftelijk het tegendeel heeft bericht. In dit laatste geval eindigt de verzekering 30 dagen na de genoemde datum. De mogelijkheid van opzegging door de verzekeringnemer geldt niet indien de wijziging een verlaging van de premie en/of een uitbreiding van de dekking inhoudt of indien deze voortvloeit uit wettelijke regelingen of bepalingen. Indien deze verzekering onderdeel uitmaakt van een overeenkomst waarvan ook andere verzekeringen deel uitmaken, geldt de mogelijkheid van opzegging door de verzekeringnemer uitsluitend voor de onderdelen waarvoor de premie dan wel de voorwaarden gewijzigd worden.

Artikel 10 **Wijziging van het risico**

1. De verzekeringnemer dient de maatschappij zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis te stellen van een wijziging van de in het polisblad genoemde hoedanigheid.
2. Indien de verzekeringnemer deze verplichting niet nakomt, dekt de maatschappij uitsluitend de aansprakelijkheid die ook zonder de in lid 1 bedoelde risicowijziging ten laste van de maatschappij zou zijn gekomen.
3. In geval van een risicowijziging heeft de maatschappij het recht de voorwaarden en/of premie van de verzekering te wijzigen. Indien verzekeringnemer niet met deze wijziging akkoord gaat, heeft de maatschappij het recht de verzekering te beëindigen dan wel ongewijzigd voort te zetten.

Artikel 11 **Duur en einde van de verzekering**

1. De verzekering is aangegaan tot de in het polisblad genoemde einddatum en wordt daarna telkens voor de in het polisblad genoemde contractduur verlengd, tenzij beëindiging plaatsvindt op grond van een van de volgende bepalingen.
2. Voor elke verlenging van de verzekering kan de maatschappij aan de verzekeringnemer een voorstel doen voor voortzetting van de verzekering met aangepaste premie en/of voorwaarden. Als de verzekeringnemer niet akkoord gaat met deze aangepaste premie en/of voorwaarden kan hij binnen 30 dagen na het uitbrengen van dit voorstel de maatschappij schriftelijk meedelen de verzekering te willen beëindigen met ingang van een door hem gekozen datum, zonder inachtneming van een opzegtermijn. De verzekering eindigt niet eerder dan de datum waarop hij deze mededeling doet of dan de datum waarop de verzekering zou zijn verlengd. Vanaf deze laatste datum gelden de aangepaste premie en/of voorwaarden.
3. De verzekeringnemer kan de verzekering met ingang van elke gewenste datum beëindigen door schriftelijke opzegging. De verzekering wordt niet eerder beëindigd dan de datum waarop de maatschappij de opzegging heeft ontvangen.
4. De maatschappij kan de verzekering schriftelijk opzeggen met inachtneming van een opzegtermijn van 2 maanden:
  - a. per de einddatum van de verzekering;
  - b. binnen 30 dagen na kennisgeving van een gebeurtenis die voor haar tot een verplichting tot schadevergoeding zou kunnen leiden;
  - c. binnen 30 dagen nadat door de maatschappij een uitkering krachtens deze verzekering is gedaan dan wel is afgewezen.
5. De verzekering eindigt verder per de datum waarop een premie verschuldigd is geworden, indien de maatschappij schriftelijk heeft meegedeeld de verzekering per die datum te beëindigen wegens het niet betalen van deze premie.

Bijzondere voorwaarden Rechtsbijstand

Deze voorwaarden zijn uitsluitend van toepassing indien hiernaar in het polisblad wordt verwezen. De bepalingen van de Algemene voorwaarden zijn van toepassing voor zover daarvan in deze Bijzondere voorwaarden niet wordt afgeweken.

Artikel 1 **Algemene bepalingen**

1. De maatschappij heeft het verlenen van rechtshulp overgedragen aan Klaverblad Rechtsbijstand Stichting te Zoetermeer, verder te noemen de Stichting.
2. Verzekerden zijn:
  - de in artikel 2 lid 2 a t/m f respectievelijk lid 3 van de Algemene voorwaarden genoemde personen;
  - de nabestaanden van een verzekerde als bedoeld in artikel 6:108 van het Burgerlijk Wetboek, voor zover zij op grond van dat artikel een vordering kunnen instellen.
3. Onder rechtshulp wordt verstaan:
  - rechtsbijstand en advies door de Stichting of door de door haar ingeschakelde deskundigen;
  - vergoeding van de kosten van rechtsbijstand en advies door een advocaat of andere deskundigen en van proces- en dergelijke kosten.

Artikel 2 **Omvang van de dekking**

1. Rechtshulp wordt verleend bij het verhalen door een verzekerde op een derde, die geen verzekerde is, van:
  - door hem geleden personenschade;
  - zaakschade aan tot zijn particuliere huishouding behorende roerende zaken of zijn in artikel 4 lid 3 a van de Algemene voorwaarden genoemde onroerende zaken; mits de gebeurtenis waardoor de schade is ontstaan heeft plaatsgevonden binnen Europa en het recht van een Europees land van toepassing is.
2. De verzekering geeft aanspraak op rechtshulp indien en zolang de Stichting een redelijke kans op succes aanwezig acht. Indien de Stichting deze redelijke kans niet (meer) aanwezig acht, zal zij dat schriftelijk aan de verzekerde meedelen en is zij daarna niet meer tot het verlenen van rechtshulp verplicht. Het bepaalde in artikel 5 lid 6 van deze Bijzondere voorwaarden is op deze situatie van toepassing.
3. Indien de Stichting meent dat bij de behandeling van het juridische probleem inschakeling van een advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige noodzakelijk of gewenst is, heeft de verzekerde het recht deze zelf te kiezen. Heeft de verzekerde geen voorkeur of laat hij na zijn keuze aan de Stichting mee te delen binnen 14 dagen na hiertoe uitgenodigd te zijn, dan wijst de Stichting zelf een advocaat of andere deskundige aan. Gaat het om een zaak waarin een Nederlandse rechter bevoegd is, dan komen uitsluitend deskundigen in aanmerking die in Nederland zijn ingeschreven en aldaar kantoor houden. Gaat het om een zaak waarin een buitenlandse rechter bevoegd is, dan komen uitsluitend deskundigen in aanmerking die bij de betreffende buitenlandse gerechtelijke instantie zijn ingeschreven.
4. De verzekering dekt, uitsluitend voor zover ze ten laste van een verzekerde komen en tot een maximum van € 12.500,- per gebeurtenis, voor alle verzekerden tezamen:
  - a. de honoraria en kosten van de overeenkomstig lid 3 of artikel 5 lid 6 van deze Bijzondere voorwaarden ingeschakelde advocaten of andere deskundigen;
  - b. de proces- en gerechtskosten en de kosten van arbitrage of bindend advies;

- c. de kosten van getuigen;
- d. de kosten van de tegenpartij;
- e. de noodzakelijke reis- en verblijfkosten van de verzekerde indien zij verschijnen door een buitenlandse rechterlijke instantie wordt gelast; voor reiskosten worden maximaal de kosten vergoed van een reis per trein en/of boot (eerste klasse) en voor verblijfkosten maximaal € 75,- per dag.

Artikel 3 Uitsluitingen

De verzekering biedt geen dekking indien:

- a. het financiële belang dat de verzekerde heeft bij het verhalen van de door hem geleden schade niet groter is dan € 110,-;
- b. de schade is veroorzaakt door of verband houdt met het in eigendom hebben, houden of besturen van een motorrijtuig of luchtvaartuig of van een vaartuig dat voor bedrijfsdoeleinden wordt gebruikt;
- c. de schade is veroorzaakt door of verband houdt met deelname van de verzekerde aan het gemotoriseerde wegverkeer als in- of opzittende van een niet-openbaar middel van vervoer;
- d. het zaakschade betreft die verband houdt met een door de verzekerde gesloten overeenkomst.

Artikel 4 Verplichtingen van verzekerden

1. Indien een gebeurtenis plaatsvindt als gevolg waarvan een verzekerde aan deze verzekering aanspraak op rechtshulp wil ontlenen, is hij verplicht:
  - a. zo spoedig mogelijk de gebeurtenis aan de Stichting te melden;
  - b. zo spoedig mogelijk alle gegevens en bescheiden aan de Stichting en de door deze ingeschakelde deskundigen te verstrekken;
  - c. alle door de Stichting en de door deze ingeschakelde deskundigen gevraagde medewerking te verlenen en zich te onthouden van alles wat de belangen van de Stichting of de maatschappij zou kunnen benadelen;
  - d. zich op verzoek van de Stichting bij een strafzaak in of buiten Nederland civiele partij te stellen;
2. Door de gebeurtenis aan te melden machtigt de verzekerde de Stichting, onder uitsluiting van ieder ander, tot het zowel in als buiten rechte behartigen van zijn belangen met betrekking tot de aangemelde gebeurtenis. De verzekerde is desgevraagd verplicht de Stichting hiertoe een schriftelijke machtiging te verstrekken.
3. De verzekering geeft geen dekking indien de verzekerde een van de in lid 1 en 2 genoemde verplichtingen niet is nagekomen en daardoor de belangen van de Stichting of de maatschappij heeft geschaad.
4. Elk recht op rechtshulp vervalt, indien de verzekerde met betrekking tot een gebeurtenis opzettelijk onjuiste gegevens verstrekt.
5. In elk geval vervalt het recht op rechtshulp indien de melding van de gebeurtenis niet plaatsvindt binnen 3 jaar na het moment waarop de verzekerde daarvan kennis kreeg of had kunnen krijgen.

Artikel 5 Afwikkeling van een verzoek om rechtshulp

1. De rechtshulp wordt indien mogelijk verleend in de vorm van rechtsbijstand en advies door de Stichting.
2. Indien overeenkomstig het bepaalde in artikel 2 lid 3 een advocaat of andere deskundige wordt ingeschakeld, wordt de opdracht aan de advocaat of andere deskundige door de Stichting namens de verzekerde verstrekt.
3. Alle betalingen voor gemaakte kosten kunnen door de Stichting rechtstreeks aan de rechthebbenden worden verricht. Indien in een rechtsgeding waarvan de kosten door de Stichting zijn vergoed de tegenpartij veroordeeld wordt tot betaling van kosten of indien een dergelijke betaling wordt overeengekomen in een schikking buiten rechte, komt deze betaling aan de Stichting ten goede voor zover zij hoger is dan het totaal van de voor rekening van de verzekerde gebleven kosten.
4. De Stichting is gerechtigd in plaats van (verdere) rechtshulp te verlenen aan de verzekerde een bedrag aan te bieden ter grootte van zijn financiële belang. Na uitbetaling van dit bedrag komen de rechten met betrekking tot de betreffende gebeurtenis die voor de verzekerde uit de verzekering voortvloeien te vervallen.
5. Indien de Stichting ten aanzien van een verzoek om rechtshulp van een verzekerde een afwijzend standpunt heeft ingenomen, dan vervalt na een jaar, te rekenen vanaf de dag waarop de verzekerde of zijn gemachtigde van dit standpunt kennis kreeg, ieder recht ten opzichte van de Stichting of de maatschappij met betrekking tot de gebeurtenis waarop het verzoek om rechtshulp gebaseerd was, tenzij de verzekerde binnen die termijn het standpunt van de Stichting heeft aangevochten.
6. Indien de Stichting de verzekerde heeft medegedeeld dat zij meent dat geen redelijke kans op succes (meer) aanwezig is of indien de verzekerde met de Stichting van mening verschilt over de wijze waarop zij rechtshulp verleent, heeft de verzekerde het recht op kosten van de Stichting advies in te winnen bij een in overleg met de Stichting aan te wijzen advocaat of andere rechtens bevoegde deskundige. Luidt het ingewonnen advies ten gunste van de verzekerde, dan zal de Stichting alsnog tot (verdere) rechtshulpverlening overgaan. Wordt het oordeel van de Stichting door het advies bevestigd, dan is de Stichting niet tot verdere rechtshulpverlening verplicht. De verzekerde kan in dat geval besluiten op eigen kosten de behandeling voort te zetten. Indien de door hem ingestelde actie dan succes heeft, zal de Stichting de daarbij gemaakte kosten van rechtshulp alsnog vergoeden.

Artikel 6 Belangenconflict

1. Een belangenconflict doet zich voor indien zowel de verzekerde als diens wederpartij jegens de Stichting aanspraak heeft op rechtshulp met betrekking tot een tussen hen beiden bestaand en bij de Stichting aangemeld juridisch probleem.
2. Van het feit dat zich een belangenconflict voordoet en van de in lid 3 genoemde mogelijkheid stelt de Stichting de verzekerde schriftelijk op de hoogte.
3. Wanneer zich een belangenconflict voordoet, heeft de verzekerde het recht een advocaat of een andere rechtens bevoegde deskundige te kiezen om deze zijn belangen te laten behartigen.

Nadere omschrijvingen

Joyriding

Onder joyriding wordt verstaan elk wederrechtelijk gebruik van een motorrijtuig zonder de bedoeling zich dit motorrijtuig toe te eigenen. Onder joyriding zonder geweldpleging wordt verstaan joyriding waarbij men zich het gebruik van het motorrijtuig verschaft heeft zonder dat hiertoe geweld gepleegd werd ten opzichte van dit motorrijtuig of ten opzichte van degene die het motorrijtuig als laatste rechtmatig onder zich had.

Opzettelijk handelen

Onder opzettelijk handelen wordt verstaan elk opzettelijk en wederrechtelijk handelen of nalaten gericht tegen een persoon of zaak.

Atoomkernreacties

Onder schade door atoomkernreacties wordt verstaan schade veroorzaakt door, opgetreden bij of voortgevloeid uit atoomkernreacties, onverschillig hoe deze zijn ontstaan. De uitsluiting van schade door atoomkernreacties geldt niet met betrekking tot schade veroorzaakt door radioactieve nucliden, die zich buiten een kerninstallatie bevinden en gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden voor industriële, commerciële, landbouwkundige, medische, wetenschappelijke, onderwijskundige of (niet-militaire) beveiligingsdoeleinden, mits er een door enige overheid afgegeven vergunning (voor zover vereist) van kracht is voor vervaardiging, gebruik, opslag en het zich ontdoen van radioactieve stoffen, tenzij krachtens enige wet of enig verdrag een derde voor de geleden schade aansprakelijk is. Onder 'kerninstallatie' wordt verstaan een kerninstallatie in de zin van de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen (Staatsblad 1979-225), alsmede een kerninstallatie aan boord van een schip.

Molest

Onder schade door molest wordt verstaan schade veroorzaakt door of ontstaan uit gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer en munitie. De maatschappij dient te bewijzen dat de schade direct veroorzaakt is door of ontstaan is uit een van deze oorzaken.

Noot. De zes genoemde vormen van molest, alsmede de definities van deze vormen van molest, vormen een onderdeel van de tekst, die op 2 november 1981 door het Verbond van Verzekeraars in Nederland gedeponeerd is ter griffie van de Arrondissementsrechtbank te Den Haag.

Klachten- en geschillenregeling

Klachten en geschillen die betrekking hebben op de totstandkoming en uitvoering van deze verzekeringsovereenkomst kunnen worden voorgelegd aan het interne

Klachtenbureau van Klaverblad Verzekeringen
Postbus 3012
2700 KV Zoetermeer

Als de uitkomst van de behandeling door het Klachtenbureau voor u niet bevredigend is, kunt u zich wenden tot de onafhankelijke

Stichting Klachteninstituut Financiële Dienstverlening
Postbus 93257
2509 AG Den Haag
Telefoon 070 - 3 338 999
www.kifid.nl

Als u geen gebruik wilt maken van deze klachtenbehandelingsmogelijkheden of als u de behandeling of de uitkomst hiervan niet bevredigend vindt, kunt u het geschil voorleggen aan de bevoegde rechter.